

sége is kevert állapotban került elő, különböző mélységben. Az egyik sírban nem találtunk mellékletet, a másikban is csak 2 egész és egy fél üvegyöngyöt.

A lelőhely K-i felén (a vasúttól K-re, a 3. lelőhelyig) kerültek elő a 9–10. századi település nyomai, amelyek a 646-os kitűzési ponttól majdnem a 3. lelőhelyig elhúzódnak. Az itt kinyitott kutatóárkokban 4, enyhén földbemélyített, K-i és Ny-i oldalukon 3-3 cölöplyukkal rendelkező házat tártunk fel, amelyek közül az egyiknek a tapasztott agyagpadlója is megőrződött (3. ház). A házak környékéről 3 kutat tártunk fel. Épített belső szerkezetük nem volt, ún. kopolyakutak voltak. A magas talajvíznek köszönhetően 2 kútban (1. és 2. kút) is találtunk famaradványokat. A 2. kút alján egy egész korsó feküdt a szürke iszapban. Az említett jelenségeken kívül a lelőhely ezen felén is kerültek elő kisebb-nagyobb cölöplyukak, gödrök, amelyek pontos funkciója talán majd a megelőző feltárások során tisztázódik. Kiemelendő még a lelőhely K-i oldalán előkerült, szinte a teljes kutatóárkot felölölő hatalmas gödörkomplexum (12,5×10 m), amely kisebb-nagyobb, szinte egymásba vágódó gödrökből áll. A gödörkomplexum K-i oldalán több tűzhelyre utaló, kívül vörösre égett, belül faszenes-hamus foltot sikerült dokumentálnunk.

A szervizút szakasza már a lelőhely széléhez tartozik. A régészeti jelenségek sűrűsége kevésbé intenzív: leletszegény kisebb gödrök és cölöplyukak kerültek itt elő. Erről a szakasról említést csak egy ún. kopolyakút érdemel. Lelet azonban nem volt a kútban.

A próbafeltárás során előkerült leletek zömét természetesen a mindennapokban használatos kerámiaanyag teszi ki. De van köztük orsógomb és szövöszéknehezék is. A szisztematikus fémkeresőzésnek köszönhetően több vastárgy is előkerült, többek közt egy olló és a 4. ház betöltéséből egy vasfibula. A régészeti jelenségek döntő többsége nem volt igazán leletgazdag. Ez alól kivételt csak egy nagyobb méretű, közepesen mély, kör alakú gödör képez, amelynek felsőbb részében nagy mennyiségű római téglatöredék, fémolvadék és egy nyílhegy került elő. A gödör alján pedig egy teljesen ép római téglá, egy szarvasagancs és egy vastárgy feküdt. A leletek és a feltárt régészeti jelenségek a 9–10. századi helyi, továbbélő Karoling lakossághoz köthetők. Az előkerült leletek érdekessége, hogy szép számban találtunk a próbafeltárás során római téglatöredékeket 9–10. századi leletkörnyezetben, amely arra enged következtetni, hogy az itt élő 9–10. századi lakosság felhasználta a környéken talált római kori épületelemeket.

Munkatársak: dr. Kiss Péter, Hornok Péter, Mrenka Attila és Pap Ildikó Katalin régészek, Horváth Dorina, Horváth András és Vámos Péter régésztechnikusok, Körmeny Tibor geodéta.

MLADONICZKI RÉKA

Pósfa, Almás-alja I.

(KÖH 67185)

(Vas megye) B, Ró, Á

A lelőhelyen 2012–2013-ban végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2013. év jelentései között.

190. Pusztaszabolcs, Dohányos-völgy déli part (KÖH 82539)

(Fejér megye) LT, Á

A Százhalombatta–Pusztaszabolcs vasút korszerűsítéséhez készített hatástanulmány 2012. évi terepbejárása során, a vizsgált vasúti nyomvonal legvégén, a fővonalról leágazik az ún. bögöndi szárnyvonal, melynek ugyancsak új vonalvezetése lesz az első 2 km-en. A vasúttal párhuzamosan pedig egy tervezett földút területe jár még új terület igénybevételével. A két nyomvonal bejárása közben a Dohányos-ér D-i partján egy nagy kiterjedésű kelta és Árpád-kori település nyomait találtuk meg. A vasút a folyóvölgyet követő egymást váltogató dombháton keresztül fog haladni. A folyómederhez legközelebb eső dombhát markánsan kiemelkedik környezetéből, és szorosan a partélhez kapcsolódik, amit igazolnak a meder mentén talált felszíni leletek is. A meredeken emelkedő partoldal teteje egyenes felszínű, melyen továbbhaladva a 273+20 és 272+60 között egy keskeny, É-ről D felé haladó vizes medret kereszteztünk, melynek Ny-i oldalán egy újabb partoldal emelkedik, melynek felszíne ugyancsak egyenes, egyenes. Ennek a partoldalnak ott van vége, ahol nyomvonal keresztezi azt.

Meg kell jegyeznünk, hogy a két leírt partoldal között található keskeny meder nyilvánvalóan elválasztotta egymástól a két partot, amit a bejárásunkkor észlelt magasabb víztartalmú talaj is jelzett. Ennek ellenére felszíni leletek ennek területén is voltak, és ezért úgy döntöttünk, hogy a meder által elválasztott két, önállóan észlelt lelőhelyrészletet egy lelőhelyként fogjuk kezelni. Ebben megerősített a két lelőhelyen talált azonos korú leletanyag is. Ettől függetlenül, a feltárás során fog biztosan kiderülni, hogy ténylegesen egy lelőhelyet alkotnak, vagy két önálló, egymással nem összefüggő településrészletről van-e szó. A dombháton őszi vetésű gabona sarjadt, ez azonban nem befolyásolta a megfigyelési körülményeket. A terepbejárás során 55 edénytöredéket találtunk, a lelőhely közepes intenzitásúnak tűnik. A vaskori darabok között seprűdiszes, sűrű, párhuzamos vonallakkal díszített, vonalköteg díszes oldaltöredékek mellett duzzad peremű fazéktöredéket és profilált peremű, a nyakán szélesen bevájt vonalköteggel díszített, homokkal soványított, korongolt fazéktöredéket is találtunk, több más díszítetlen, korongolt darab mellett. Az Árpád-kori lelőhelyet homokkal és apró kavicsokkal soványított oldaltöredékek jelzik, melyek között volt hullám- és párhuzamos vonalköteggel, illetve rádlimintával díszített példány is. Volt közöttük függőlegesen átfűrt bográcsperemfűl, illetve sima bográcsperem is. A lelőhelyen 2 fehér kőből készült, pattintott, retusált pengét is találtunk.

RÉVÉSZ LÁSZLÓ – SZALONTAI CSABA

191. Pusztaszabolcs, Dohányos-völgy északi part (KÖH 82537)

(Fejér megye) Á, Kö

A Százhalombatta–Pusztaszabolcs vasút korszerűsítéséhez készített hatástanulmány 2012. évi terepbejárása során a vizsgált vasúti nyomvonal legvégén, a fővonalról leágazik az ún. bögöndi szárnyvonal, melynek ugyancsak új vonalvezetése lesz az első 2 km-en. A vasút D-i oldalán pedig egy tervezett földút területe jár még új terület igénybevételével. A két nyomvonal bejárása közben a Dohányos-ér északi partja és a 40-es vasútvonal által bezárt területen egy közepes kiterjedésű Árpád-kori és középkori település nyomait találtuk meg. A vasút a folyóvölgyet követő, egymást váltogató dombháton keresztül fog